

Štev. 53,
Lienz, 5. III. 1946.

NOVICE

Torek,
Fust.

VELESILE O ŠPANIJU

Vel. Britanija, Združene države in Francija so izdale skupno deklaracijo, v kateri so izjavile :

Vlade treh velesil se izmenjavi mnenj prišle do zaključka, da dokler Španija Francovega režima ne bo onemogočila, ne bo moglo špansko ljudstvo priti v prijateljske stike z Združenimi narodi, ki so se borili proti nacizmu in fašizmu. Vse tri velesile izražajo upanje, da bo Španija navdušena po patriotizmu, prisilila Franca, da bo odstopil, ukinila falango in sestavila provizorično vlado, ki bo omogočila ljudstvu, da si svobodno izbere vlado. Velesile nimajo namena vmešavati se v te zadeve. Špansko ljudstvo naj to samo stori.

Velesile bodo priznale vsako provizorično vlado, ki bo dala politično amnestijo, dovolila vrnitev beguncev, svobodo političnih zborovanj, ustanavljanje političnih strank in izvedla svobodne volitve. Velesile bodo dale taki vladi polno podporo, tudi pri reševanju prehranjevalnega vprašanja, kar je sedaj nemogoče. Prelom ali vzpostavitev diplomatskih odnosov s Španijo pa sta odvisna od dogodkov v Španiji in od napore španskega ljudstva za vzpostavitev demokratične vlade.

Istočasno s to izjavo sta Amerika in Britanija izdali "Modro knjigo", v kateri sta objavili Francova pisma Hitlerju in Mussoliniju, kakor tudi druga dokazila. V nekem svojem pismu izraža Franco ponovno upanje na zmago osi. V pismu na Hitlerja iz 1. 1941 pravi, da je istega mnenja s Hitlerjem, da naj bo Španija zaradi svoje zemljepisne lege sovražna Britaniji. Franco izjavlja, da je Španija pripravljena stopiti v vojno, kakor hitro bo dobila potrebno gospodarsko in vojaško pomoč. Dalje je soglasen s tem, da dovoli nemškim podmornicam pristanek v španskih lukah, da se tam preskrbijo z gorivom. V drugih dokumentih izjavlja Franco, da je pripravljen stopiti v vojno pod določenimi pogoji, to je, če dobi Španija Gibraltar, francoski Maroko in oni del Alžira, v katerem žive Španci. Tudi naj bi se povečale španske kolonije v zalivu Gvineje.

Prvi vtisi deklaracije v Madridu so bili umirjenejši, kakor se je pričakovalo. Madridski krogi so zadovoljni, da izjavljajo velesile, da nimajo namena vmešavati se v španske zadeve. Španci pa so mnenja, da Franca ne bo mogoče odstraniti brez prelitja krvi.

V krogih izgnanske vlade v Parizu je deklaracija izzvala razočaranje. -Francoski komunisti smatrajo, da deklaracija ni dovolj energična.

Diplomatski krogi v Washingtonu se bojijo, da deklaracija ne bo imela potrebnega učinka in da bo odkritje dokumentov še ojačilo Francov položaj, ker je pokazalo, da se je Franco kljub težkemu položaju potrudil, da stori Španiji dobro.

- + -

ITALIJA. Min. preds. De Gasperi je na tiskovni konferenci rekel, da ne bo podpisal nobene pogodbe, ki bi predvidevala odstopitev Trsta Jugoslaviji.

LONDON. Vel. Britanija je svojemu opolnomočencu v Moskvi dala navodila, da zahteva od sovj. vlade pojasnila zaradi prisotnosti sovj. čet v Perziji.

USPEHI PREISKAVE V KANADSKI VOHUNSKI AFERI.

V Ottavi je bilo izdano poročilo komisije, ki preiskuje vohunsko afero v zvezi z atomsko bombo. Poročilo navaja pet oseb sovjetskega poslaništva, ki so zapletene v to vohunsko afero.

Sovjetski vojaški ataše polkovnik Zabotin, ki je bil od sovj. vlade odpoklican, je dobil naravnost iz Moskve naročilo, da dobi potrebne načrte o proizvodnji atomske bombe. Poleg teh načrtov so nekateri člani sovj. vojaške misije dobili od brit. in kanadskih državljanov sporočila o gibanju kanadskih čet. Naročilo, ki ga je dobil podkovnik Zabutin, je bilo poslano direktno iz Moskve. Brzjavka iz Moskve opisuje načine, po katerih naj dobe dokumente in načrte o proizvodnji atomske bombe in zato potrebne surovine. Uradnik Igor Gušenko, ki je bil pri sovj. misiji nastavljen za dešifriranje brzjav, je kanadski vladi predložil originalne dokaze.

Preiskava je bila odložena na 11. marca 1946. V zvezi s to zadevo je bil aretiran nek znanstvenik, ki je bil soudeležan pri iznajdbi atomske bombe. Bil je aretiran, ko je končal svoje predavanje na univerzi.

= + =

MOSKVA. Moskovski časopis "Novo vrijeme" hudo napada kanadskega min. preds. Mackenzieja Kinga, da podpira v Kanadi fašistične delavske organizacije.

KAIRO. Min. preds. Sirky paša je izdal uradno poročilo o včerajšnjih nemirih v Kairu. Med nemiri je bilo 17 mrtvih in 300 ranjenih. Poročilo javlja, da so Britanci streljali potem, ko so bili napadeni od demonstrantov. Ubita sta bila dva britanska vojaka in več ranjenih.

PERZIJA. Obvestilo, da bodo sovjetske čete ostale v nekaterih pokrajinah Perzije, je izzvalo v svetu veliko vznemirjenje. London in Washington sta v stalni zvezi med seboj. Brit. vlada je včeraj dopoldne razpravljala v tej zadevi. V Azerbejdžanu se je vršilo zborovanje stranke "Tudev". Nastopili so proti zahtevi desničarjev, da se bližnje volitve odlože. Perzijska ustava prepoveduje volitve, če so tuje čete v državi. Volitve bi se imele vršiti 12. marca.

FRANCIJA IN BRITANIJA sta pristali na istočasno umaknitev čet iz Sirije in Libanona. Pričelo se bo 11. marca in končalo 30. aprila.

NEMČIJA. Politični položaj je zelo napet. Komunisti vrše močan pritisk na socialne demokrate, naj se združijo s komunisti. Komunisti imajo člansko listo socialnih -

demokratov in izvajajo pritisk na vsakega posameznika. Ameriško in britansko časopisje v sovjetskem zasedbenem področju prepovedano.

= + =

NOVI VLAKI. Na progi Spittal-Lienz je uveden nov vlak, ki odide iz Spittala ob 5.45 in pride v Lienz ob 7.35h. Nato odide iz Lienza ob 14.30 in pride v Spittal ob 16.19h.

PONOVNO PROSIMO VSE, ki potujejo v druga taborišča, naj se prej zglasijo v naši upravi, da vzamejo s seboj časopise. Tudi taboriščnike iz drugih taborišč, ki pridejo k nam na obisk, opozorite na to.

ZA FANTE nad 16. let bo jutri ob 8^h zv. zelo zanimivo predavanje v družabni (športni) sobi v bar. XIV/ b.

DREVI odpadeta oba nemška tečaja ravnatelja M. Bajuka.

V ČETRTEK, dne 7. t. m. bo ob 20^h v XVII/9 roditeljski sestanek, ki je namenjen vsem staršem in odgovornim skrbnikom naših dijakov in dijakinj. K obilni udeležbi vljudno vabi ravnateljstvo.

DREVI ob 8 ^h bodo naši igralci ponovili pester večer "DVE URI SMEHA". Vstopnice na prodaj od 11-12, od 14-15 in eno uro pred predstavo pri gled. blagajni.
